

плати на розмір внеску, встановлений законом на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід), та підлягає сплаті щомісяця [3, с. 1].

У статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» від 25 грудня 2015 року №928-VIII встановлено у 2016 році мінімальну заробітну плату в місячному розмірі: з 1 січня - 1378 гривень, з 1 травня - 1450 гривень, з 1 грудня - 1550 гривень [4, с. 1].

Більша частина приватних підприємців та підприємств нараховують заробітну плату працівникам на рівні законодавчо встановленого мінімуму або офіційно декларують зарплати менші від мінімальної, мотивуючи це неповною зайнятістю. Це приведе до того, що в майбутньому працівники не зможуть отримати високу пенсію навіть при наявності великого трудового стажу і високої заробітної плати.

Значна частина громадян вважає, що запис в трудовій книжці є достатнім для отримання пенсії за весь трудовий стаж, хоча, на сьогоднішній день поняття «трудова стаж» у законодавстві про пенсійне забезпечення замінено на «страховий стаж», а згідно статті 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» право на пенсію за віком набувають особи після досягнення віку 60 років та наявності страхового стажу не менше 15 років {Текст статті 26 в редакції Закону № 3668-VI від 08.07.2011} [2, с. 3].

Важливу роль у легалізації заробітної плати може відіграти роз'яснювальна робота серед працівників через засоби масової інформації та профспілкові організації, оскільки у разі неоформлення роботодавцем трудових відносин, лише працівник має право звернутися до суду з позовом про встановлення факту, який має юридичне значення. Так само лише працівник може у судовому порядку підтвердити факт дійсної суми отриманої ним заробітної плати, з якої роботодавець має сплатити відрахування до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Аналіз показав, що одним із пріоритетних завдань Міністерства соціальної політики є виведення заробітної плати з «тіні». Цього можна добитись кількома шляхами: 1) здійсненням комплексних перевірок додержання законодавства про працю територіальними державними інспекціями праці спільно із представниками місцевих органів виконавчої влади, правоохоронних органів, місцевого самоврядування, профспілок та інших контролюючих органів; 2) посиленням відповідальності роботодавців за порушення ними законодавства про працю; 3) здійсненням роз'яснювальної роботи серед працюючих через засоби

масової інформації та профспілок, поскільки, лише працівник може у судовому порядку підтвердити факт дійсної суми отриманої ним заробітної плати, з якої роботодавець має сплатити єдиний соціальний внесок.

Персонально по кожному працівнику або підприємцю Пенсійний фонд України здійснює облік нарахованої зарплати і сплачених страхових внесків, завдяки чому працююча особа має можливість здійснити контроль, щодо нарахованої суми заробітку та сплачених страхових внесків роботодавцем.

Література:

1. У пошуках робочого місця - тижневик Пенсійного фонду України «Пенсійний кур'єр» №12(670) від 25.03.2016 року.

2. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 року №1058-IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.

3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 липня 2010 року №2464-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17/>.

4. Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України від 25 грудня 2015 року №928-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/928-19>.

5. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи : Закон України від 8 липня 2011 року №3668-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3668-17/>.

Олександра ТОФАН

слухачка магістратури за спеціальністю
«Державна служба»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту
та публічного управління Апостолук О.З.)

ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ВИКОНАВЧИМ ОРГАНОМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Для реалізації рішень сільських, селищних і міських рад та здійснення інших завдань створюються виконавчі органи рад. Вони наділені власними та делегованими повноваженнями. Делегованими

повноваженнями є ті, які належать до сфери виконавчої влади і делегуються виключно цим органам для реалізації її виконавчо-розпорядчих функцій. Делеговані повноваження здійснюються за взаємною згодою (шляхом укладання договорів, прийняття рішень) органів самоврядування первинного і вторинного рівня.

Делегування повноважень є надзвичайно актуальним для процесів державотворення на сучасному етапі реформування українського суспільства, оскільки воно є одним із основних засобів функціонування публічної влади в демократичній правовій державі.

Певні аспекти даної проблематики досліджувалися такими вченими, як: В.Б. Авер'янова, Г.В. Атаманчука, В.Д. Афанасьєва, М.І. Байтіна, Г.В. Барабашева, І.Л. Бачило, Б.М. Габричидзе, М.І. Козюбри, В.В. Копейчикова, Б.П. Курашвілі, Б.М. Лазарева, А.О. Селіванова, М.Ф. Селівона, Ю.О. Тихомирова, В.В. Цветкова, Л.П. Юзькова та ін.

Особливої уваги з наукової точки зору потребують питання удосконалення механізму правового регулювання інституту делегованих повноважень з огляду на підвищення рівня їх реалізації. Інститут делегованих повноважень має велике значення для функціонування місцевих органів влади, зумовленого принципами, цілями і завданнями локальної демократії. Відсутність фундаментальних досліджень інституту делегованих повноважень є значною перешкодою на шляху становлення, розвитку і взаємодії місцевих органів публічної влади.

На даний момент Україна стоїть на шляху реформування надмірно централізованої системи організації влади. Без усяких сумнівів, процес трансформації місцевої влади, з позицій становлення нової децентралізованої системи управління, удосконалення взаємовідносин місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, має будуватися не на принципах субординації (властивій державній управлінській вертикалі), а на принципах правової, організаційної, фінансової та матеріально-технічної самостійності органів місцевого самоврядування і спиратися на ефективне використання інституту делегованих повноважень.

Сьогодні виконання як органами виконавчої влади, так і органами місцевого самоврядування делегованих повноважень наштовхується на низьку самодостатність територіальних громад, в тому числі, на неналежний рівень фінансових ресурсів для забезпечення виконання делегованих повноважень.

Делегуючи органам місцевого самоврядування повноваження,

держава створює правові рамки їх діяльності, визначає загальнодержавні стандарти, гарантує мінімум соціальних благ, які можуть і мають бути надані громадянам, та забезпечує контроль за їх реалізацією. Державний контроль за делегованими повноваженнями має форму предметного контролю, що стосується не тільки правомірності, але й доцільності вирішення тих чи інших завдань, тобто контроль фактично трансформується в засіб управління та регулювання. В процесі здійснення контролю за реалізацією делегованих повноважень, уповноважений орган може видавати приписи, якщо відповідні органи, не в змозі вирішити завдань, що стоять перед ними, або виникає загроза інтересам держави.

Наявність великої кількості делегованих повноважень серед місцевих органів публічної влади, за відсутності належного правового регулювання механізмів передачі, реалізації, контролю, відповідальності приводить до виникнення певних непорозумінь між суб'єктами делегованих повноважень, виникнення компетенційних спорів. Тому, прийняття відповідних нормативно-правових актів суттєво підвищить якість правового регулювання взаємовідносин органів державної влади та органів місцевого самоврядування та буде сприяти зменшенню конфліктності та організації більш ефективної співпраці органів публічної влади на місцевому рівні.

Література:

1. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
2. Бублик Г.В. Інститут делегування повноважень за законодавством України // Адміністративна реформа в Україні: шлях до Європейської інтеграції. – Київ: ООО «АДЕФ-Україна», 2013. – С. 229-232.
3. Скакун О.Ф., Овчаренко І.Н. Місце актів органів місцевого самоврядування в системі нормативних актів громадянського суспільства і держави // Держава та регіони. Серія: Право. – 2011. – № 3. – С. 47-52.